

Kristian Møhls tale ved Julius Paulsens begravelse

Taler

Kristian Møhl
Maler

Dato

1. februar 1940

Sted

Ukendt

Det er jo i meget uegentlig Forstand, vi siger Julius "det sidste Farvel".

For vi som stod ham nær, og nu samles om ham, føler ham jo i højeste Grad levende og nærværende. Han var jo en stor Elsker af Livet, selv i den havarede Skikkelse, hvori det blev ham beskaaret i hans sidste Leveaar. De Øjne, han lukkede for bestandig for faa Dage siden, havde jo allerede længe været lukkede for Lysets mange Mysterier, som han havde forstaaet og tolket som faa.

Vi havde vel alle troet, at da han blev ramt paa det centrale Punkt i sin Organisme – Synet –, at Livet saa skulde miste sin Tiltrækning for ham – men det viste sig jo, at han var en saa rig Natur, at han kunde bevare sin Glæde, sin Munterhed, sit Salt. Han kan i sin Natur-Hengivelse mange Gange minde os om J.P. Jacobsen. Han har følt det selv.

Det vil da være naturligt, at mindes det Digt, hvor J.P. Jacobsen kredser om Tanken om sin Død: "Lad mig ej dø en Dag, Naturen bader sig glad og lykkelig i Solens Glans" og som har disse skønne Strofer:

"det som af alting renest jeg har elsket, Naturen med dens rige Liv og Pragt, hvis hemmeligste Aandedrag jeg fulgte, en Elsker lig ved Brudens Leje Vagt. Den skal ej smile ligegyldig fro, naar Afskedsstunden kommer for os to."

Da "Afskedsstunden" kom for Julius, var det en bidende kold Vinternat, hvor Sangsvanerne døde af Kulde paa Vaagerne i Havet.

Vi maa jo nu forsøge at fastholde et Billede af ham, nu da da alt haandgribeligt hos ham staar for Fald.

Saa trænger sig jo frem i vor Erindring den uforgængelige Arv, han har efterladt os i sin Kunst, Vi ser det myndige Billede af Faderen, og vi aner, at det var fra ham, han havde den Kraft og Udholdenhed, der sammen med Moderens maleriske Følsomhed gjorde det muligt for ham bestandig at forny sig, samtidig med at han koncentrerede sig om store Arbejder.

En Kraft, man rent fysisk ikke vilde tiltro ham, naar man følte hans fine, svage Haand i sin.

Vi har nævnet hans Kunst, som den, der er tilgængelig for alle, men vi, som har staaet ham nær og nydt godt af hans Venskab, ved, hvor bittert vi vil savne hans Personlighed i alle dens Facer, snart mild og blid - snart i fuld Affect.

Hvor ser vi ham ikke for os! Som han sad der ved sit Vindue ud til Kongens Have.

Naturen spejlede sig jo stadig i hans store smukke øjne, kun kunde Indtrykkene jo ikke naa ind til hans Bevidsthed.

Særpræget var han i al sin Færd, han har vistnok aldrig sagt een konventionel Bemærkning! Han var jo rystende oprigtig og af en enestaaende Vitalitet. Forlængst havde han jo passeret "Støvets Aar", var smærtelig hæmmet af sin Sygdom, – og udenom syntes Verden at styrte i Grus.

Hvor mange af os vilde vel ikke ha følt det som en Lettelse at strække Benene og gaa i Jorden?

Men Julius var ikke "mæt af Dage". Det giver os en Maalestok for hans Kærlighed til Livet.

Ligesom H.C. Andersen er han født i Odense, og som han har han "ligget i et Svaneæg". Kun naaede han jo mere smertefrit over i sit sande Miliø end Digteren.

Hvad han har haft af Modgang og Lidelser tilhører i hvert Fald Privatlivet, os har han kun efterladt Kendsgerninger: sine Billeder, snart let henkastede, snart strængt gennemførte. For det er en Illusion at tro, at Julius slap sorgløst til sin Kunst. Hvor mange gange er han ikke staaet op om natten og arbejdet atter og

atter paa et Problem, han maatte ha løst! For han var en lidenskabelig beaandet Arbejder – lige indtil Sygdommen slog ham Værktøjet ud af Haanden.

I alle sine Trængsler havde han den kærligste Hjælp af Frøken Gjersvik, der med en Taalmodighed – der ikke kan avles af Pligtfølelse, men kun af dyb Kærlighed og menneskelig Forstaaelse – hjalp ham over de vanskelige Passager.

Han følte jo legemlige Lidelser næsten som en personlig Krænkelse. Lad os da glæde os over, at Døden, da den naaede ham, hængte sin Le paa Knagen og stille og mildt lukkede hans øjne.

Endnu en sidste Gang skænkede han os Synet af Skønhedens ædle Simpelhed – det fine Hoved, fattet i Trækkene, modnet til Rejsen med Karons Baad.

Hvad slags Tanker har han vel gjort sig om Døden? Vi ved det ikke.

Han var en stærkt religiøst bevæget Natur – uden Religion.

Vi ved, vi vil møde ham overalt: naar Poplerne om hans lille Hus i Lundene bøjer sig under Paaske-Østen, vil vi kende hans Haand der; naar Stjernerne tændes, snart dækkes og snart paany kommer frem bag Sky-Dækket, vil ogsaa de bringe os en Hilsen fra ham.

Saa dybt var han i Pagt med Naturen.

Lad os da gaa til vort Arbejde med en stille Tak til ham Styrket ved hans Exempel Kvæget ved hans Indsats i Livet og Kunsten.

Kilde

Den Hirschsprungske Samling

Kildetype

Andet

Tags

Mindetale

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/kristian-moehls-tale-ved-julius-paulsens-begravelse-1940>